Analize și opinii

Cătălin Borangic: Căpeteniile lumii sunt zeii tehnologiei, iar tehnologia este firul divin al celei de A Treia Revoluții

Acum 15 minutes 10 Vizualizari 4 Timp de citire

Societățile umane au experimentat mereu, voit sau nu, diverse sisteme politice și economice de conducere.

Gerontocrație, teocrație, aristocrație, militocrație, statocrație, plutocrație, democrație, autocrație, kleptocrație, birocrație, ochlocrație, partidocrație, corporatocrație, oligarhie.

În mod evident, nici un sistem nu a fost perfect și nici pe departe etern așa cum și-au propus fiecare. Și nici măcar universale, fiind mai degrabă soluții locale, modelate de cultură, experiență sau de simple și volatile circumstanțe istorice.

Societățile au evoluat permanent, schimbând la fel de frecvent sistemele care le guvernau.

În fond, lumea noastră este fundamental diferită economic, tehnologic, cultural și politic de tot ce a experimentat civilizația umană înainte.

Suntem în plină revoluție, a treia, potrivit lui Alvin Toffler. După Revoluția agricolă din preistorie, a durat ceva până la Revoluția industrială, din zorii epocii moderne, care nici nu s-a răcit bine că a determinat a treia revoluție, Revoluția digitală.

Fiecare dintre acestea conținând și forme de guvernare, să zicem, potrivite cu stadiul lor de civilizație.

Pe aceste repere, zorii celei de a treia revoluții, asta informațională, a produs schimbări și în stratosfera politică.

Am fi tentați să zicem că suntem conduși de corporații sau, mai aplicat, lumea este la cheremul unor oligarhi globali. Marile puteri ar fi exemple clare în acest sens.

Așa să fie?

Întreb pentru că mă uit la cine conduce corporațiile, la cine sunt bogații planetei și observ o constantă. Nucleul dur este este compus din Elon Musk (Twitter), Jeff Bezos (Amazon), Mark Zuckerberg (Facebook/Instagram/WhatsApp), Tim Cook (Apple), Sundar Pichai (Google), Shou Zi Chew (TikTok).

Observați tiparul?

Căpeteniile lumii sunt zeii tehnologiei, iar tehnologia este firul divin al celei de A Treia Revoluții.

Să nu ne lăsăm păcăliți de averea lor, care, cumulată, este într-adevăr imensă, deși nu este în realitate adevărata lor putere. Banii, bogățiile vin și dispar repede, averi imense se risipesc ca un fum, iar un bogat care ieri era în top 5, poate mâine căuta pe la pubele ceva de mâncare.

Adevărata lor putere este peste tot, în toate dispozitivele pe care le folosim, în programele cu care lucrăm zilnic, în dependența noastră obsesivă față de rețelele lor sociale. Puterea lor ne învăluie și înlănțuie minut cu minut, intim, cald-veninos. Pierderea accesului sau închiderea unui cont este o dramă la fel de devastatoare ca pierderea unui membru al familiei. Pentru că identitatea fiecăruia este acolo, codificată, metamorfozată în date, algoritmi și aplicații. Noi am devenit niște extensii ale lumii digitale, am pierdut (ireversibil?) individualitatea în favoarea unei conștiințe colective cum umanitatea nu a mai cunoscut.

Paradoxul acestei hore apocaliptice este că uriașa colectivitate din care facem parte a generat singurătăți colosale, despre care va trebui să vorbim separat.

Cert este că orice IA ar mai apare, ne va conține pe toți cei care am participat vreodată digital la noua lume . Fiecare urmă digitală, fiecare interacțiune, fiecare gând împărtășit online va fi parte din memoria colectivă a noii lumi.

Și acesta este numai începutul. Efectele pe termen mediu și lung sunt mai mult decât imprevizibile. Cohorte de gânditori bâjbâie în căutarea răspunsurilor. Eu pot doar să mi le imaginez. Sau să mi le caut prin memoria plină de multe lecturi science-fiction.

Deasupra acestei lumi stau, până una alta, stăpânii ei, pe care jurnalistul Ken Klippenstein i-a definit și grupat cumva sub numele de app-istocrație, un soi ciudat de aristocrație digitală. Ei sunt aici!

În jurul acestei appistocrații se formatează economia planetară, modelele de gândire și de guvernare, conflictele și pacea, infrastructura și cultura. Nici un sistem de guvernare pe care oamenii l-au mai experimentat nu și-a imaginat vreodată atâta putere.

Pentru că, paradoxal, în ciuda dimensiunii și valorii imense a imperiilor lor, în realitate produsele lor nici măcar nu exista fizic.

Cine și-ar fi putut imagina așa ceva?

Mai zic doar că un guvern suficient de mare cât să-ți dea tot ce ai nevoie, este întotdeauna suficient de puternic încât să poată să-ți ia tot ce posezi. Mai nou cu doar un click.

Autor: Cătălin Borangic

Despre autor

editor